

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

«Як підтвердити наявний трудовий стаж для призначення пенсії, якщо відсутня трудова книжка або відповідні записи в ній?»

Страховий стаж є одним з найважливіших факторів при призначенні пенсії.

Статтею 48 Кодексу Законів про Працю України та статтею 62 Закону України «Про пенсійне забезпечення» передбачено, що основним документом, який підтверджує трудовий стаж, є трудова книжка.

У випадку, коли відсутня трудова книжка чи відповідні записи у ній, трудовий стаж підтверджується за допомогою документів, що видаються за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами. Такими документами можуть бути: довідки, виписки із наказів, посвідчення, характеристик та інші документи, які містять відомості про періоди роботи. У разі відсутності перелічених вище документів для того, щоб підтвердити трудовий стаж приймаються членські квитки профспілок. При цьому, варто зазначити, що підтверджуються лише періоди роботи за той час, за який є відмітки про сплату членських внесків. Проте, якщо документи про трудовий стаж не збереглися, підтвердження трудового стажу здійснюється на підставі показань свідків органами Пенсійного фонду.

Підтвердити страховий стаж можна в позасудовому (добровільному) порядку та шляхом звернення до суду.

Що стосується позасудового порядку підтвердження трудового стажу військової служби, служби цивільного захисту, служби в органах державної безпеки, розвідувальних органах, Держспецзв'язку, часу навчання у вищих навчальних, професійних

навчально-виховних закладах, навчальних закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, в аспірантурі, докторантурі і клінічній ординатурі, часу тимчасової непрацездатності, яка розпочалася в період роботи, часу догляду за особою з інвалідністю I групи, дитиною з інвалідністю віком до 16 років, а також пенсіонером, який згідно висновку потребує постійного стороннього догляду, часу догляду непрацюючої матері за малолітніми дітьми, а також документів про те, що до досягнення дитиною 3-річного віку мати не працювала, осіб, які займаються підприємницькою діяльністю, творчою діяльністю, а

також дружин осіб офіцерського складу, прапорщиків, мічманів і військовослужбовців надстрокової служби, які проживали з чоловіками в місцевостях, де була відсутня можливість їх працевлаштування за спеціальністю, то таке підтвердження здійснюється відповідними документами передбаченими для кожного випадку окремо у «Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 року № 637.

Документи, які подаються для підтвердження трудовостажу, мають бути підписані посадовими особами і у разі наявності засвідчені печаткою. Для того, щоб підтвердити трудовий стаж приймаються лише ті відомості про період роботи, які внесені в довідки на підставі документів. Довідки, видані колгоспами при залишенні членом колгоспу роботи, а також довідки, видані в більш пізній період колгоспами, які згодом припинили свою діяльність, можуть братися до уваги й тоді, коли вони не містять підстав видачі. У випадках, коли періоди роботи зараховуються до трудового стажу на підставі показань свідків, один із яких свідчить про роботу заявника за більший період, ніж інші, встановленим вважається період, який підтверджений двома або більше свідками. Якщо ім'я, по батькові та прізвище, які зазначені в документі, що підтверджує трудовий стаж, не збігаються з ім'ям, по батькові або прізвищем особи за паспортом або свідоцтвом про народження, факт приналежності цього документа даній особі може бути встановлено у судовому порядку. У тих випадках, коли в поданому документі про стаж вказано лише роки без зазначення точних дат, за дату береться 1 липня відповідного року, а якщо не зазначено число місяця, то ним вважається 15 число відповідного місяця.

Також, існують випадки коли в трудовій книжці відсутні відомості, що визначають право на пенсії на пільгових умовах або за вислугу років, установлені для окремих категорій працівників. Для підтвердження спеціального трудового стажу приймаються уточнюючі довідки підприємств, установ, організацій або їх правонаступників. У довідці має бути вказано: періоди роботи, що зараховуються до спеціального стажу; професія або посада; характер виконуваної роботи; розділ, підрозділ, пункт, найменування списків або їх номери, куди включається цей період роботи; первинні документи за час виконання роботи, на підставі яких видана зазначена довідка. Додатково в довідці наводяться такі відомості: стосовно трактористів-машиністів підприємств сільського господарства - про безпосередню зайнятість у виробництві сільськогосподарської продукції; стосовно жінок, які працюють доярками, свинарками-операторами на підприємствах сільського господарства - про виконання встановлених норм обслуговування; стосовно жінок, які працюють на вирощуванні, збиранні та післязбиральному обробленні тютюну, - про зайнятість на перелічених роботах протягом повного сезону.

Що стосується справ за відсутності документів про наявний стаж роботи та неможливості їх одержання у зв'язку з воєнними діями, стихійним лихом, аваріями, катастрофами або іншими надзвичайними ситуаціями, стаж роботи громадян із числа національних меншин, примусово виселених з місць постійного проживання в 30-40 роки, а також час роботи в колгоспі до 1965 року, за відсутності документів про наявний стаж роботи і неможливості одержання їх внаслідок ліквідації підприємства, установи, організації або відсутності архівних даних з інших причин, ніж ті, що зазначені в пункті 17 «Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 року № 637., про час перебування у фашистських концтаборах, гетто та інших місцях примусового утримання в період війни осіб, у тому числі дітей, примусово вивезених з тимчасово окупованої території у період Великої Вітчизняної війни, проживання в м.Ленінград в період його блокади з 8 вересня 1941 р. по 27 січня 1944 р., то підтвердження трудового стажу у таких випадках здійснюється в судовому порядку.

Варто зазначити, що у разі необхідності підтвердження відомостей про стаж роботи шляхом звернення до суду сплачується судовий збір відповідно до Закону України «Про судовий збір».